

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vákar L. könyv- és papírkereskedése Csikszereda, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
— Telefon hívószám 20.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. ELTHES GYULA

Előfizetési ár: Egész évre 12 kor. (Külföldre 16 k.)
Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor.

Hirdetési díjak a legolcsóbban számítatnak
Kéziratok nem adatnak vissza.

A béke felé.

Kelet felől, ahonnan a hajnal szokott ránk pirkadni, most a béke reménye mosolyog felénk biztatóan. A természet rendje, hogy borura jön a derű, de ezuttal a béke derengéseért az érdem nagyobbik részét batran a magunk javára irhatjuk. A mi emberfeletti kitartásunk tette, hogy ellenségeink leg-erősebb támasztéka megtorpant és békeajánlatában felkinálja az emberiség megváltását. Az a világra szóló hősiesség, melyet fiaink már szinte negyedfél éve tanusítanak és az a rendületlen odaadás, mely fiaink hősiességével versenyre kelt a front mögött.

Az elégtétel azonban, mely az orosz békeajánlatban ért bennünket, nem kábit el. Tisztán látjuk, hogy végleges diadalunkhoz ez még csak az első lépés, mely után még sok és nehéz feladat vár ránk. Angolt, franciát és olaszt meg ugyanugy meg kell puhítanunk, mint az orosz ellenséggel tettük. Meglehetősen ki vannak készítve máris, de a makacsságuk még kitart s hogy ezt belefojtassuk az oroszokéval azonos kimerülésbe, ahhoz a fronton éppugy, mint a front mögött egy pilianatra sem lankadó szívóssággal kell dolgoznunk tovább.

Hogy katonáink a maguk dolgát derekasan ellátják, hiszen arra kár szót vesztegetni. Az orosz békeajánlaton kívül több más ellenségünk veresége és belső széttűlése kézzel foghatóan adja ezt tudunkra. Azon legyünk tehát, hogy itthon való viselkedésünk ugyanilyen lenyűgöző erővel nehezédjék ellenségeinkre. Nem érhetjük be azzal a sikerrel, melyet a hetedik hadikölcsön az első három hét alatt, ha minden várakozáson felül is, elért. A meg hátra levő jegyzési idő alatt minden erőnket szedjük elő és minden heverő fillérünket adjuk össze. Az így elérhető eredmény győzelmi elszántságunkon kívül mutatni és ellenségeinkkel éreztetni fogja azt az erőt, mely egyuttal végső győzelemnek leirhatatlan biztosítéka is.

A diadalmas békét mozdítja elő, a ki a hadikölcsönre jegyez. És nem magyar ember egy sem, aki ezt nem mozdítja elő.

Mindenki teljesítse kötelességét és jegyezzen a hadikölcsönre.

A kársegélyezés egységesítése.

A kármegállapítások általános revíziója.

Csikszereda, december 5.

Szell József kormánybiztos a hadműveletek következtében károsult erdélyrészi lakosság segélyezése tárgyában 19.788-1917. szám alatt nagyfontosságú rendeletet adott ki, melynek célja a kársegélyezési eljárás egységesítése.

Ugron Gábor belügyminiszter intenciója ugyanis az, hogy az összes arra reaszorult károsultak a lehető leggyorsabban, tehát a lehető legrövidebb eljárás útján jussanak hozzá az őket okvetlenül megillető kársegélyhez. Mivel pedig az eddig követett eljárás — mint hogy annak a károk helyszíni felbecsülése, illetve megállapítása volt a főfeladat — hosszadalmasságánál fogva nem elég gyors arra, hogy a segélyezendőkhöz a szükséges számú és idő alatt juthassanak hozzá segélyeikhez: a belügyminiszter a kársegélyezési eljárást most egyszerűsített és gyorsított alakban ohajtja lebonyolítani.

A kormánybiztos szakközegeinek közreműködésével tartandó helyszíni kársegély bizottsági eljárás ugyanis ezután csak a kárfelvételi kimutatások adatainak mérlegezése, valamint a hatósági közegek, szakértők és bizalmi férfiak véleményei egybevetésével szóbeli tárgyalás útján hivatalból fog javaslatot tenni arra nézve, hogy kit mily összegű kársegély, illetve kölcsön illet meg az okvetlenül szükségesség mértéke szerint?

Ennek az eljárásnak célja jövőben nem a károk összegének teljes hitelességgel való megállapítása lesz, hanem csak a kársegélyek szükségességének mintegy hivatalból való megállapítását célozza.

Az eljárás alapját nem a beérkezett kérvények, hanem a hadikár felvételi bizottságok jegyzőkönyvei, illetve kimutatásai fogják képezni. Éppen ezért ezen eljárás során a kársegély bizottságok általában a kárfelvételi bizottságok kármegállapításait fogják tárgyalási alapul tekinteni.

A kársegély-bizottságok — beadott kérés folytán — csak azon esetekben és csak ott fognak foglalkozni az egyes károk érdemi megállapításával, ahol a hadikárok még felvéve nem lettek. A bizottságok megállapításait a hadikárfelvételi bizottsági jegyzőkönyvek nyomán kimutatásszerű névjegyzékbe fog-

lalják, melyet bizonyos időközben, illetve csoportokban a vármegye főispánjához terjesztenek fel véleményezés végett. Ennek megtörténte után a javasolt kársegélyeket a kormánybiztos utalványozás végett a belügyminiszterhez terjeszti fel.

A kársegély-bizottság áll a kormánybiztos két kiküldöttjéből, kik egyenként einöklete alatt tagjai az illetékes elsőfokú hatóság vezetője, az előjáróság vagy városi tanács két tagja, a főispán hozzájárulásával kijelölendő két bizalmi férfi, a kir. gazdasági felügyelő és a főispán által esetleg még kijelölendő egyének.

A bizottságok rendszerint a járási székhelyeken és a városokban működnek, de kiszállanak egyes községekbe is.

A kársegélyezési eljárás befejezése után nyomban sor kerül a hadikár felvételi bizottságok által végzett munkának — ugyancsak bizottsági úton, a helyszínen eszközözendő — általános revíziójára, amelynek során a panaszszal, vagy felszólalással megtámadott, vagy a kárfelvételi eljárás során bármi oknál fogva le nem tárgyalta, vagy általában a hatóság előtt aggályosnak látszó egyes kármegállapítások tételenként, újból meg fognak bíraltatni.

Végül megjegyezzük, hogy a kársegély bizottságok kötelesek mindazon károsultakat, akiknél kamatmentes, vagy a kamatteher részbeni elvállalásával nyújtandó kölcsönre fedezet kínálkozik és kölcsön alakjában segélyezendőkhöz: a kölcsön igényléséhez való hozzájárulásuk iránt kikérdezni.

Az eljárás során csakis megbízható, hozzáférhetetlen jellemű és kellő értelmiséggel bíró munkások alkalmaznak.

Tolnay Lajos főispán a bizottságokat a legközelebbi napokban alak meg.

A közszolgálati alkalmazottak segélyére nézve az eddigi eljárás nem módosul.

Gyergyó vármegye.

Csikszereda, december 1.

Nem lepott meg, mert már régen tudjuk, hogy Gyergyó Csiktól külön szakadva, önálló életet akar folytatni. A gyergyóiak szándékát, a maguk érdekei szempontjából, teljesen méltányoljuk és jogosaknak tartjuk.

Azt is csaknem bizonyossággal állíthatjuk, hogy éppen a most említett okokból, a különválás gondolata Csikban nem fog ellenállásra avagy komolyabb akadályokra találni. Ohajtjuk, hogy a gyergyóiak, ez a derék,

szabad nép, úgy rendezze be életét, ahogy boldogulását inkább biztosítottak látja. Mi a jó szomszédi viszonyt akkor is meg fogjuk tartani s néha-néha átme gyünk a Grécesen látogatóba.

Való igaz, hogy Gyergyó földrajzi fekvése és népének a csikától eltérő szokásai, gondolkodása, gazdasága, ipara és kereskedelme indokoltá teszik, hogy önálló közigazgatási szervekkel látassék el. Erre a határszéli központosított közigazgatás belügyministeri programja alkalmassá teszi az idő pontot is. Nem lehetetlen tehát, hogy sikere lesz annak a harminc tagú küldöttségnek, mely kívánságait és kérését Gyergyó önálló vármegyévé leendő kikerekítése iránt, november 30-án Tolnay Lajos dr. főispán előtt kifejezésre juttatta.

Tolnay Lajos főispán a küldöttséget jóindulattal fogadta és megígérte, hogy a küldöttség memorandumát a belügyministernek átadja és meleg figyelmébe ajánlja.

Ha sikerül a kettéválás, egy kis veszekedésünk talán lesz a magánjavakkal, melynek a háborus konjunkturák folytán ugyancsak megsokasodtak a milliói, de éppen ezért könnyen megegyezhetünk, mert mind a két vármegye egész bizonyosan kap annyi milliót, amennyit a magánjavak erdői a háboru előtt megértek. Sőt talán ennél is jóval többet. Így tehát mindkét megye gazdagabb lesz, külön-külön, mint a háboru előtti Csikmegye egymagában és egyik sem vetheti a másik szemére, hogy megrövidítette.

Csak most tűnik ki, hogy nem is volt olyan nagyon rossz a régi gazdálkodás, mely görcsösen ragaszkodott a meglévőhöz és nem bocsájtott jóformán semmit piacra. A vármegyék — akár a mai, akár az újak — 100 milliót bizonyosan nyertek vele, mely még emelkedhetik. Akkor csakugyan jöhet a fejsze No, de erről most nem akarunk beszélni.

Egyelőre vegyük tudomásul, hogy Gyergyó új megyévé alakul és ehhez mi is igaz székely testvéri szeretettel hozzájárulunk.*)

Törvényhatósági közgyűlés.

A király üdvözlése. — Bizalom a kormánynak. — A csikszereda-székelyudvarhelyi vasut. — Rohrhadseregparancsnok üdvözlése. — Felmillió a hadikölcsönre. — Bartalis Ágoston nyugdíjazása.

Csikszereda, december 1.

Csikvármegye törvényhatósága november 30-án népes közgyűlést tartott. A kormányváltozás óta a vármegyének ez volt első közgyűlése és ennek tulajdonítható, hogy a bizottsági tagok ezuttal nagyobb számban jelentek meg. Különösen a gyergyói bizottsági tagok nagy száma keltett élénk feltűnést, kiket az a cél is vezetett, hogy megjelenve Tolnay főispán előtt, Gyergyó vármegye mielőbbi megvalósítása iránti hő óhajukat minél impozánsabban kifejezésre juttassák.

Tolnay főispán a törvényhatóság lelkes óvációja közben nyitotta meg a közgyűlést. Rövid eszme-futtatást tartott három hónapi kormányzatának eredményei felett. Ismertette a kormány programját a román betöréstől sújtott erdélyi vármegyék segélyezését illetően és mindazokat az eredményeket, melyeket a lefolyt három hónap alatt elérnie sikerült. A közalkalmazottak megkapták egy évi fizetésüket előleges kársegély fejében, a gazdák, iparosok, kereskedők és más vegyes foglalkozásuk kársegélyezése folyamatban van, a megállapított segélyeket és kamatmentes kölcsönöket részben már kiutalta, részben pedig a legközelebbi napokban kiutalja a belügyminister. Intézkedett aziránt, hogy a kormánybiztosi kiküldöttek a helyszínen megjelenve, a kársegély kéréseket a lehető gyorsan tárgyalják le. A közalkalmazottak végleges segélyezését folyamatba tette és alapos a remény, hogy a rendkívül méltányosan megállapítandó kársegélyeket a közalkalmazottak karácsonyra kézhez kapják. A közalkalmazottak október óta rendkívüli segélyt élveznek, amely biztosítja a belső hadszíntéri abnormális viszonyok mellett is megélhetésüket. A kormány ez a segítsége

*) Vajjon ki lesz a gyergyóiak főispánja? Szédő.

havi 100,000 koronát jelent a csikmegyei közalkalmazottaknak. Az állatkárt szenvedett gazdáknak szarvasmarhákat osztott ki, újabb szarvasmarháknak engedélyezése folyamatban van. Ezuttal nagyobb számú állatok kerülnek kiosztásra, melyeknek árát épp úgy, mint az első kiosztáskor, a megállapított hadikárba tudják be. A belügyminister 100,000 koronát utalt ki kályhák és üvegek beszerzésére, melyek számtalan és rendkívüli nehézség után már megérkeztek és a hadikárokból betudandólag a napokban kiosztásra kerülnek. A Pro Transsylvania igen nagy értékű cipőket, bakkancsokat és mindenféle ruházati és háztartási cikkeket küldött a háboru sújtotta polgári lakosság közötti szétosztásra. A legutóbbi mintegy 5—6 vagon ruha és cipő leltározása négy heti kemény munka után befejezést nyert és a napokban igazságos és méltányos kiosztásra kerül. Rendkívül nagy segítség ez a legnagyobb nélkülözés között élő lakosáknak, mely e cikkeket beszerezni egyáltalában nem tudja.

A főispán bejelentéseit a közgyűlés lelkes éljenzéssel vette tudomásul. Kormányzatának rövid három hónapja lázas és eredményekben gazdag, közérdekű munkában telt el, mely a csüggedő lelkekbe reményt és bizalmat keltett. Az igazi közérdekű munka már megkezdődött és őszinte örömmel látjuk, hogy e sokat szenvedett vármegyében a normalis élet újból megindult. A sebek még nyitva vannak, hosszú és kemény munkára lesz szükség, hogy beheggedjenek. Ehhez az egész társadalom megértő és egységes támogatása szükséges, melyet mi már biztosítva látunk. Erős kéz, közeleti tisztaság, a gyengének felsegítése és kitartó, szocialis munka, ezek azok, melyek Csikvármegye életerős székely népét az új élet küszöbén átvezetik.

A közgyűlés elnöklő főispán indítványára O Fősege szerencsés megmenekülése alkalmából, kitörő lelkes éljenzés között, üdvözlő feirat küldését határozta el. Ugyancsak a főispán indítványára a törvényhatóság meleg üdvözölte a határainkat vitézül védő hadsereg dalias parancsnokát, Rohr vezérezedest, ki a románok nyári nagyszabású offenzíváját, kiváló hadvezéri tehetséggel, csufos vereségre juttatta és ezzel határainknak abszolút biztonságot szerzett.

Kimondotta a törvényhatóság, hogy a székely vitezesség ragyogó ünnepén, a székelyudvarhelyi „Vas-Szekely” szobor december 8-án megtartandó leleplezésén, Tolnay főispán vezetése alatt, küldöttségileg vesz részt, melyre nyomban igen számosan jelentkeztek.

A miniszterelnök leirata kapcsán a közgyűlés egyhangulag elfogadta az állandó választmány azon javaslatát, hogy a Wekerle-kormányt üdvözli, működésében keszszéggel támogatja és teljes bizalmáról biztosítja.

Kassai Lajos főgimnaziumi igazgató indítványára a közgyűlés Ugron Gábor belügyministert táviratilag üdvözölte, ragaszkodásáról biztosította és neki a háboru sújtotta székely nép felsegítésére irányuló megértő gondoskodásáért, meleg köszönetét fejezte ki.

A törvényhatóság a magánjavak alapjából a hetedik hadikölcsönre 500,000 koronát jegyzett és a magánjavak nyugdíjas alkalmazottai részére háborus segélyt állapított meg.

A gyergyószentmiklósi tengeri-szállítás Vákar Arthur által megfelebbezett ügyében, a törvényhatóság egyelőre érdemi határozatot nem hozott, hanem annak megvizsgálására Vitos Pál dr., Szébeny Gerő és Todor Béla dr. bizottsági tagokat küldötte ki.

A törvényhatóság állást foglalt a kolozsvári tudomány-egyetemen felállítandó önálló mezőgazdasági fakultás ügyében és annak megvalósítása iránt a vallás és közoktatásiügyi miniszterhez pártoló felterjesztést intézett. Elfogadta általában az erdélyi szövetség programját és ezzel kapcsolatban erőlyesen követeli az 1895. évi VII. t. c. 1 §-ának végrehajtását, mely a csikszereda-székelyudvarhelyi vasut kiépítését kimondja. Talán végre a tengeri keresnek foganatja is lesz. A székelység vérével tulbőven megváltotta a jogot, hogy legalább azt hajtsák végre, amit a törvényhozás 22 évvel ezelőtt parancsolólag előírt. Minden kormánynak kötelessége lett volna ez és csak az a kormány érti meg

Udvarhely és Csikvármegyék székely népének baját, amely elsőnek a csikszereda-székelyudvarhelyi vasutat hozza. Ha elmúlik a csatazaj és nem lesz meg a vasut, a közvélemény elementaris erővel fogja követelni törvénybe iktatott legfontosabb igényeinek azonnali kielégítését. Keleten a leszerelés küszöbön levők ígérkeznek, itt az idő tehát, hogy a hadifoglyok ezreivel könnyűszerrel építsék meg azt, amit a bűnös kormányok elmulasztottak megépíteni.

A közgyűlés utolsó pontja Bartalis Ágoston kászonalsziki főszolgabíró nyugdíjazása volt, ki nyugdíjazását betegsége miatt, váratlanul, a közgyűlést megelőző napon kérte. A törvényhatóság nyugdíjazta ugyan Bartalist, de Oláh Alajos indítványára kimondotta, hogy a katonai parancsnokság súlyos természetű feljelentése következtében elrendelt fegyelmi eljárást tovább folytatja. Ez a fegyelmi eljárás lesz hivatva arra, hogy a Bartalis Ágoston főszolgabíró ellen mindenfelől felhozott súlyos vádakat tisztázza és igazságot szolgáltatasson.

Kertészkedjünk.

Értekezlet a városházán.

A háboru folyamán a magyar közönség tavasznak, nyárnak évadján ámulattal szemlélte a magyar sinpárokön futó német katonavonatot. Majdnem mindenik vasuti kocsiján üdén zöldelő oázis gyönyörködtette a szemet a szikrázó napsugárban.

És amikor a német katonavonatot egyik-másik állomáson hosszabb pihenőt tartott, a kocsitokról lekerültek a friss, ropogós salátafejek, a piros, fehér, sárga hónapos retek, a gyöngye, fiatal hagymácskák. — A mindig jókedvű, az önbizalomtól duzzadó német katonák jó izüen fogyasztották a maguk természetesen egészséges, friss zöldségféléit.

A német katona ugyanis a vasuti kocsik tetején elhelyezett ládáknál utazó konyhakertészeket üzött. A háboru sok mindenre rászorította, megtanította őket.

Nalunk is olyik városban öles plakátok virítottak a falakon s ékes kuriális stílusban szólították fel a lakoságot, hogy minden talpalatnyi földet ültessen be, vessen be hasznos növényekkel. Sőt még arra is voltak utasítások, hogy virágcserepekben is lehet kisebb aranyu konyha-kertészetet üzni. Egy-egy szál zöld petrezselyem, egy jóízű fiatal hagyma avagy retek innen is kikerülhet a nyári uzsonához.

Szép, okos idea! mondották sokan. Az idea azonban szép csöndben megmaradt ideának. A virágcserepek ott maradtak üresen a tomtarban, sőt a kis házi kertcskék is — nagyon sok helyt — bogáncskarót termettek. Mert hát háboru van! nincs munkaerő, nem lehet cselédet kapni.

Persze arra nem gondoltak, hogy a t. c., a tek., a nagys. és mélt. familia maga is megművelhetne egy pár négyzet méter földcskét. Uri passziót, uri sportot lehetne ebből csinálni, ha nem másért, hát azért, mert háboru van. De micsoda morális és anyagi haszon is származhatnék a családi kertek műveléséből. — Az iroda dohos, füledt levegőjéből kikerülő tisztviselőre nézve kellemes üdülés, zsongító foglalkozás lehet a kertészkedés Isten ragyogó ege alatt.

A serdülő gyermekre is nemcsak a higiénia nézőpontjából hasznos, hanem alkalmas adó arra, hogy korán hozzászokjék az idő kellő beosztásához, értékelje és megbecsülje a munkát, megszokja a gazdálkodást.

És a hölgyek? No, azoknak meg különösképen ajánlható ez a nemes sport. A nők sokszor a legháborosabb divatnak is vállalva hódolnak. Hát csináljanak divatot a kertészkedésből. Ezzel egy másik furcsa divatos izlésüket is kielégíthetik. Az elmúlt nyáron nem egyszer láttam, hogy a főváros közelében a szőke Duna tarkás, homokos partján tót Budapest hölgyei majdnem Éva kosztümben jó kedvűen trécselve heverésznek a perzselő nap hevében. Hanyat fekvé arcukat, csupas karjukat, nyakukat kitették a nap hősének. Az én véleményem szerint ez valóságos közepkori kinzó tortura. Am a hölgyek kéjelegve vetették alá magukat ennek a torturának,

mert hát a kreol, sőt a legfeketebb kordován bőr a lebilincselő az észbódító — a mai divat szerint. Vajjon az afrikai, tropikus éghajlat alatt élő szerezsen vagy a Fáraó nemzetiségéből származó s sátrak alatt nyaraló kacsiás dámák gondoltak-e valaha arra, hogy az egykoron a bőr mentől átlátszóbb teintjéért sóvárgó hölgyeknek divatot szabnak? Nos hát hölgyeim — kertészkedjenek csak csendes, napsugaras délutánokon, tortura nélkül is megszerzik az óhajtott kordován bőrt. (Aki nek meg a divat ellenére sem kell ez a fényes külső, védekezzék nagy szalmakalappal.)

Azt is megsughatom, hogy nincs hathatósabb bőrfinomító, mint az a harmat, amely kora reggeli órákban a káposzta kövér lapjainak kelyhében gyémántosan ragyog.

Kertészkedjünk tehát! Csináljunk divatot belőle. Ez lesz az az egyetlen divat, amelyet a férjek sem fognak átkozni s amely nem kiüriti, hanem teletömi zsebeinket. És így mégis könnyebben hódolhatunk a másfajta divatoknak is. Mindennek a titkát meg lehet tudni a dec. 18-án d. u. 4 órakor a város házában tartandó értekezleten. Tessék eljönni!

W. S.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Főpásztori köszönet.** Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök értesülvén Tolnay Lajos dr. főispánnak a sokat szenvedett csikme gyei róm. kath. egyházak erkölcsi és anyagi támogatása körül kifejtett eredményes tevékenységéről, a főispánnak megleghangu köszönetét fejezte ki és további működésére Isten áldását kérte.

— **Fegyverszünet.** A mult hét világszenzációja az oroszokkal és románokkal kötött tíz napi fegyverszünet, mely december 17-én déli 12 órakor jár le. A fegyverszünetet a megindítandó béketárgyalások céljából az oroszok és románok kérték, kiknek megbizottaival a tárgyalások tovább folynak. Keleten tehát pirkad már a derengő hajnal, mely meghozza a népek millióinak a várva várt békét. A fegyverszünetről szóló hír természetesen a ma is belsőhadszínteret alkotó, sokat szenvedett Csikvármegyében keltett legnagyobb örömet.

— **Vármegyei tisztújítás.** Bartalis Ágoston kászonai csiki főszolgabíró varatlan nyugalmába vonulásával a vármegye tisztikarában immar oly nagyfokú személyzeti hiány állott elő, hogy a közigazgatás jól felfogott érdekében elodazhatatlan lett az üresedésbe jött állások betöltése. Bírta József halálával, ezei előtt több mint másfél évvel, megüresedett az árvaszéki elnöki állás, Veress Denes kászon-alsíki szolgabíró még a mult évben hősi halált halt, Angi István közigazgatási gyakornok pedig a katonaságnál ténylegesítette magát. A tisztikar csak fele személyzettel látja el a rendkívüli megsokasodott hivatali teendőket, melyek között a hadikárok tárgyalása és a karszegélyezés egymagában is teljesen külön munkaerőket igényelne. E fontos okokból a megüresedett állásokra a pályázatot már kiirtak és a választásokat a törvényhatóság, a törvény rendelkezése szerint a folyó évben elmaradt harmadik rendes közgyűlés pótlásául, január közepén megtartandó rendes közgyűlésen tölti be. Az árvaszéki elnöki, a kászonai csiki főszolgabírói és szolgabírói állásoknak betöltése sorozatos választásokat és igen sok tisztviselő megérdemeit előlépését vonja maga után. Az árvaszéki elnöki állásra előreláthatólag Elthes Gyula dr. és Csizser Imre árvaszéki ülnökök pályáznak, a kászonai csiki főszolgabírói állásra Botár Béla árvaszéki ülnök, Eröss József aljegyző, Wellman Géza, Puskás Imre szolgabírók és Becze Imre ny. főszolgabíró lesznek minden valószínűség szerint a jelöltek. Botár megválasztása esetén két árvaszéki ülnöki állás üresedik meg, melyekre Mihály Lajos

árvaszéki jegyző és Domokos Sándor aljegyző pályáznak, kiknek megválasztásával a megüresedett aljegyzői állások, valamint egy szolgabírói állás is nyomban betöltés alá kerülnek. Aljegyzőknek és szolgabíróknak Szemere László, Sipos László dr. és László Péter közigazgatási gyakornokok pályáznak. Értesülésünk szerint Tolnay Lajos dr. főispán a törvényhatósági tagokat január elején e tárgyban értekezletre hívja össze. A főispán intézkedett aziránt is, hogy a tényleges katonai szolgálatot teljesítő és a közigazgatás szolgálatában nélkülözhetetlen vármegyei tisztviselők és községi jegyzők a katonai szolgálat alól mielőbb felmentessenek.

— **Városi főjegyző-választás.** Csikszereda város képviselőtestülete folyó évi decemember hó 1-én délután dr. Márton Lászlót, dr. Buzás Józseffel szemben, a város főjegyzőjévé választotta. Az új főjegyzőben fiatal, ambiciózus tisztviselőt nyert a város.

— **Salgó Jenő előadása.** Salgó Jenő fővárosi színművész, ki 16 hónapi szerb hadifogságból, mint rokkant, nem régen tért vissza, folyó évi december 2-án délelőtt a vármegye tanácskozási termében fogságaról és tapasztalatairól rendkívül érdekes előadást tartott. Az előadáson ott láttuk városunk egész társadalmát, mely mindvégig feszült érdeklődéssel hallgatta a szimpatikus béna hős előadását. A közönség soraiban ott láttuk Rohr vezérezredest és Tolnay Lajos dr. főispánt, akik az előadás végeztével meleg elismerésüket fejezték ki a színművésznek.

— **Nyugdíjasok karszegélye.** Több oldalról vett érdeklődésre közöljük, hogy azok a nyugdíjasok, akik egy évi nyugdíjuk összegét előleges karszegélyül a vármegye főispánjától már megkapták, de annak összege a legszükségesebbekre sem elegendő, hadikáraikra további segítyt az elsőfokú közigazgatási hatóságoknál és nem a vármegye főispánjánál kérhetnek.

— **Tisztviselők kertészkedő csoportja.** A háborúval kapcsolatos gazdasági hátrányok és élelmezési nehézségek különös sulyal nehezédnek a megszabott fizetésű tisztviselő osztályra. A megelhetést lényegesen megkönnyítheti a konyhakertészkedés. Az alkalom meg van rá. Az Országos Közélelmezési Hivatal támogatásával (kertészkeszközök, vetőmagvak ingyenes adása) kertészkedő csoport van alakulóban. A belépésre vonatkozó nyilatkozat minden egyes hivatalhoz a napokban megy azét. Ajánlatos, hogy mennél több tisztviselő (nyugdíjasok is), alkalmazott, hivatalszolgakellően kitöltve juttassa vissza a város polgármesteréhez. A végleges szervezkedés december 18-án, kedden d. u. 4 órakor lesz a város háza tanácskozó termében. Minden tisztviselőnek létéreke, hogy ezen tájékoztató, szervezkedő gyűlésen megjelenjen.

— **Kályhák és táblaüvegek kiosztása.** Tolnay Lajos dr. főispán a beszerzett kályhák és táblaüvegek kiosztási aránykulcsát a járásokra és városokra megállapította és a kiosztás folyamatban van. Kiosztás alá került összesen 364 melegítő és főző kályha, ebből kapott Csikszereda 55 darabot, Gyergyószentmiklós 70 darabot, a felcsiki járás 50 darabot, a szépvízi járás 64 darabot, a kászonai csiki járás 45 darabot és a gyergyószentmiklós járás 80 darabot. Ehhez járul még 1779 darab kályhacső és 50 kiló vaslemez. A szállítmány értéke 32,511 korona. Egyidejűleg kiosztatik mintegy 25 nagy láda ablaküveg, melyben rendkívül nagy hiány van. A mai nehéz szállítási viszonyokat és rendkívül nagy áruhiányt tekintve, főispánunk kiváló érdeme, hogy úgy a beszerzést, mint a szállítást és kiosztást rövid két hét alatt teljesen lebonyolította. Az elsőfokú hatóságok a kályhákat és üvegeket károsultaknak a hadikárokhba betudandólag e héten kiösszák és azokról felektől átvételi elismervényeket vesznek be.

— **Kinevezés.** A király Józsa Géza népfelkelő honv. főhadnagyot folyó évi november hó 1-én századosná nevezte ki.

— **Helyettesített főszolgabíró.** A vármegye főispánja a Bartalis Ágoston nyugdíjazásával megüresedett kászonai csiki főszolgabírói állásra Botár Béla vármegyei árvaszéki ülnököt helyettesítette, aki a járás vezetését már át is vette.

— **Tiszteletbeli kinevezések.** A vármegye főispánja Szini János dr. szárhegyi községi orvost, Mezey Géza dr. ditrói nyugalmazott községi orvost és Hirsch Hugó dr. csikszeredai közkörházi sebész főorvost vármegyei tiszteletbeli főorvosoknak, Nagy Jenő dr. csikszentmártoni, Pál Gábor dr. és Gál József dr. csikszeredai, Balázs Elek dr. és Todor Béla dr. gyergyószentmiklós ügyvédekét vármegyei tiszteletbeli főügyészeknek kinevezte.

— **Cipőjavító műhelyek.** Tolnay Lajos dr. főispán Csikszeredán és Gyergyószentmiklóson cipőjavító műhelyeket rendeztetett be, hol a cipőjavításokat a községnek teljesen díjtalanul végzik. Javítási anyagul a Pro Transsylvania által adományozott 4000 pár kopott katonai bakkancsot e héten minden községben kiosztják.

— **Halálozás.** Sata Mihály nyug. kántortanító 76 éves korában, folyó hó 1-én hosszas szenvedés után elhunyt, Csiksomlyón.

— **Kitüntetés.** Elthes Zoltán dr., cs. és kir. 82. gy. e. népfelkelő géppuskás hadnagynak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a legfelső dicséret elismerés (Signum laudis) a kardok egyidejű adományozása mellett tudtul adatott.

— **Kinevezések.** Tolnay Lajos dr. főispán Böjthy Gábor vármegyei allelveáltarnokot főlelveáltarnoknak, Becze Győző honvédhuszárfőhadnagyot a központi közigazgatáshoz irodavezetőnek, Csérgő Gábor zombori pénzügyi fogalmazót allelveáltarnoknak, Szemere László díjtalan közigazgatási gyakornokot díjaz közigazgatási gyakornoknak kinevezte.

— **Színészek városunkban.** Nehány nap óta a Vigadóban német színészek jól szervezett társulata zsufolt ház előtt tartja nagy sikerű előadásait. Színre került már a Bőregér és Három a kis lány, mindkettő igen jó előadásban és nagy siker mellett.

— **Karszegély bizottsági tagok kiküldése.** A kormánybiztos a Csikvármegyében működő karszegélyeket megállapító bizottságokba a maga részéről Nagy Elemér nyugalmazott főszolgabíró és Benkő Pál gazdasági felügyelőt, továbbá Rozsnai Ferenc gazdasági egyleti titkárt és Tiborcz Elemér gazdasági felügyelőt küldötte ki.

— **Zongora-javítás.** Felkérjük azon urakat és hölgyeket, kiknek zongorájuk javítást vagy hangolást kíván, hogy alkalmas szakmunkás közös idehozatala céljából kiadóhivatalunkban jelentkezni sziveskedjenek.

— **A belügyminiszter köszönete.** Ugron Gábor belügyminiszter Tolnay Lajos dr. főispánnak és Csikvármegye törvényhatóságának, üdvözlése alkalmából, legmelegebb köszönetét fejezte ki.

Marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara.
9389—1917. sz.

HIRDETÉMÉNY.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara fájdalmasan látván a nagy csapást, melyet a harctéren elhalt sok derék iparosmester és kereskedő pusztulása családjukra jelent, kísérletet kíván tenni, hogy volnának-e családok keresethez segíthetők.

E célból pályázatot hirdetünk 50 olyan segélyre, amelyért oly özvegyek folyamadhathatnak:

1. kik igazolják, hogy férjük a kamara kerületében önálló iparosmester, vagy kereskedő volt;
2. a harctéren elesett vagy ott szerzett betegségében elhalt;
3. oly szegénysorsuak, hogy segélyre szorultak;
4. most női ruha varrással keresetszerűleg foglalkoznak s ehhez alkalmas varrógépjük nincsen. A pályázók közt 50 női ruhavarrógépet oszt el a kamara.

A kérvények december hó 15-ig küldendők be a kamarához, fenti feltételek hatósági tanúsításával.

Marosvásárhely, 1917. november 28.

Bürger Albert s. k., Dr. Rác Lajos s. k.,
elnök. titkár.

Karácsonyi és Ujévi AJÁNDÉKTÁRGYAK

nagy választékban kaphatók.
Mindennemű óra- és ékszer-
:: javítások elfogadtatnak ::

**Szalkay Dezsőné óras- és éksze-
rész-üzletében Csikszereván.**

1-3

17010 — 1917. szám.

1-2

ai.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye közigazgatásánál el-
halálozás folytán megüresedett várme-
gyei árvaszéki elnöki és egy szol-
gabirói, továbbá a nyugdíjazás követ-
keztében üresedésbe jött kászonalsiki
járású főszolgabirói állásokra, va-
lamint ezen állásoknak választás után
való betöltésével esetleg megüresedő
egyéb állásokra is pályázatot hirdetek.

A betöltendő üresedésbe jött állások
közül

1. az árvaszéki elnöki állás a VII.
fizetési osztálynak megfelelő 4800 ko-
rona kezdő fizetéssel, 1120 korona lak-
bérrel,

2. a szolgabirói állás a X. fizetési
osztálynak megfelelő 2000 korona kezdő
fizetéssel és székhelyének megfelelő
lakpénzzel,

3. a főszolgabirói állás a VIII. fizetési
osztálynak megfelelő 3600 korona
kezdő fizetéssel, 1400 korona utiátalány-
nyal, 800 korona irodaátalánnyal és 650
korona lakbérrel van javadalmazva.

Felhívom a pályázni szándékozókat,
hogy az 1883. évi I. t. cikkben előírt
képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat
igazolól okmányokkal felszerelt pályá-
zati kérésüket a vármegyei ügyviteli
szabályzat 4. szakaszában előírt módon
Csikvármegye főispánjához címezve hoz-
zám 1918. évi január hó 15-ig nyujt-
sák be.

Az elkészen beérkező kérvények
figyelembe vétetni nem fognak.

Csikszereván, 1917. évi december
hó 7-én.

Fejér Sándor,
ispán.

**Ha butorokat akar venni
ne sajnálja az utat M.-Vásárhelyre és tekintse meg
SZÉKELY és RÉTI
erdélyrészi butorgyár részvénytársaság
kamarai szállítók**

BUTORTERMEIT.

Ebédlok, uri és hálószobák, szalonok, vas- és
rézbutorok, szőnyegek, függönyök, zongorák.
hatalmas választékban, jutányos árak mellett.

2-

Eladó

2 darab 6 hónapos mongolica
tenyészkán,
levelek a várdotfalvi körjegyző
címeire küldendők.

1-2

Feladási hirdetmény.

A csikmadarasi közbirtokosság eladja
Csikmadarason 1918. évi január hó
7-én délelőtt 11 órakor a közbirtokos-
ság tanácstermében megtartandó nyil-
vános szó- és zárt írásbeli árverésen
a tulajdonát képező a Csikmadaras I.
határrészben fekvő mintegy 50 000,
azaz ötvenezer köbméter széldöntött
lucfenyő fatömegét.

Kikiáltási ár köbméterenként:

1. széldöntött fatömegnél 8 korona;

2. tovább fen nem tartható álló fák-
nál 16 korona;

3. lekérgezett széldöntött fatömeg-
nél 20 korona.

Bánatpénz 65.000, azaz hatvanötezer
korona.

Arverési és szerződési feltételek
alólirott közbirtokossági elnökségnél és
a szépvízi m. kir. járási erdőgondnok-
ságnál Csikszereván megtekinthetők.

Péterffy Lukács,
birt. jegyző.

Ifj. Antal Albert,
birt. elnök.

Meghívó.

A „Székely Népbank Részvénytársaság“
1917. évi december hó 23-án d. e. 9 órakor Csikszentmártonban,
az intézet helyiségében fogja megtartani

XV. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

melyre a részvényesek meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése a múlt üzletéről, a zárszámadás előterjesz-
tése, tárgyalása.
2. Felügyelő bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére adandó felmentvény iránti
határozathozatal.
4. Halálozás folytán egy igazgatósági tag választása.
5. Felügyelő bizottság választása.
6. Indítványok.

A közgyűlésen minden részvényes szavazati joggal bír, ki 1917. évi
január hó 1-ig az intézet részvénykönyve szerint, mint ilyen igazolva van és
legkésőbb a közgyűlés napján délelőtt 8 óráig a társaság elnökénél részvé-
nyét leteszi.

Csikszentmárton, 1917. évi december hó 5-én.

A Székely Népbank Részvénytársaság Igazgatósága.

Tartozik.	Mérleg-számla.	Követel.	
Pénztár számla	36131.43	Alaptőke számla	100000.—
Váltó számla	471373.06	Tartalékalap számla	103000.—
Kötvény számla	22995.98	Külön tartalékalap számla	2497.90
Hadikölcsön számla	19448.30	Betét számla	323199.25
Gíró-számla az Osztrák-Magyar		Visszleszámított váltó számla	59948.—
Banknál	2002.87	Hitelék számla	978.06
Értékpapír számla	500.—	Fel nem vett osztalék számla	817.60
Folyó számla	5811.13	1916. évi nyereség	89.16
Ház-számla	21902.19		
Előleg számla	5701.73		
Ingatlan vételár számla	3543.25		
Berendezés számla	1000.—		
Óvás számla	120.03		
	590529.97		590529.97

Tartozik.	Veszteség-nyereség-számla.	Követel.	
Betét kamat számla	15510.06	Kamat számla	29064.50
Betét kamat adó számla	1546.66	Jutalék számla	7216.35
Adó számla	1100.—	Különféle számla	366.70
Tartalékalap kamat számla	3072.75	Részvény átírási díj számla	4.—
Ig. tag, f. biz. tag és tisztviselők		Hadikölcsön jutalék számla	59.89
fizetés számla	10629.92		
Üzleti költség számla	803.10		
Napibiztosi díj számla	162.—		
Posta költség számla	191.32		
Hadikölcsön kamat számla	348.39		
Visszleszámítási kamat számla	3258.08		
1916. évi nyereség	89.16		
	36711.44		36711.44

Csikszentmárton, 1917. évi december hó 5-én.

Béres János s. k.,
pénztárnok.

Könyvelésért: Morvai Kristóf s. k.,
könyvelő.

Dr. Nagy Jenő s. k.,
ig. tag, ügyész.

Dr. Ujfalusi Jenő s. k.,
ig. tag.

Dr. Miklósy József s. k.,
ig. tag.

Keller István s. k.,
ig. tag.

A fenti mérleg-, veszteség- és nyereség-számlát megvizsgáltuk azokat a fő- és
segédkönyvekkel összehasonlítva mindenben megegyezőnek és helyesnek találtuk.

Bartalis Ágoston s. k.,
f. b. elnök.

Csoboth István s. k.,
f. b. tag.

Csutak Bálint s. k.,
f. b. tag.

Tompos János s. k.,
f. b. tag.